

Jernej Šček

POČITNICE NISO ČAS ZA KRIZO

Ali pač?

Zgodba se »od nekdaj« ciklično ponavlja in verjamem, da se še bo: naj se med sezono, šolskim, študijskim ali delovnim letom karkoli zgodi, naj med letom sneži v Sahari, naj sredi belega dne pade meteorit v center Rima, vse se med božičnimi-novoletnimi počitnicami ustavi. Kot bi človeštvo pritisnilo gumb standby: počakajte nekaj tednov, trenutno smo zasedeni.

Zasedeni smo z nakupi, zasedeni smo s sestavljanjem darilnega spiska in pisma božičku, zasedeni z organizacijo božičnega kosila in novoletnega praznika, ki »od nekdaj« slovi po svoji razuzdanosti, takorekoč živalskosti. A v Evropi nismo le materialisti, še zdaleč ne, v teh hiperkomercialnih časih znamo tudi razmišljati in čustvovati. V mesecu decembru smo torej zasedeni s spominjanjem na dogodke iz preteklega leta, a to ni tako pomembno (zato smo pozabili na meteorit sredi Rima) kot pogled naprej v prihajajoče leto. Naše možganske celice torej zasedajo upanja, želje za boljši, spodbudnejši, bolj motiviran jutri, poln nasmehov,

iskrene solidarnosti, dobronamernosti in produktivnih ciljev. Še nekaj dni je do prvega dne v novem letu, še malo zdržimo to nič kaj pozitivno stran življenja in pojutrišnjem bo druga zgodba. Čaka nas Indija Koromandija, slabše kot danes ne more biti, tako da lahko gremo le naprej! Naprej v 2010, leto, ki bo vsem pozlatilo življenje! Gremo!

December je praznični mesec, ko smo vsi boljši. Malokdo pomisli, da ta slavna izjava sama po sebi pomeni, da smo preostalih enajst mesecev slabši, da ne rečem slabi ali kar porazno grozni. A pustimo to, saj se bomo s tem novim letom res vsi izboljšali. Resnično, tokrat se bomo res spremenili!

Zgodbica o svetu, v katerem živimo, in o nas samih, ki smo pripadniki tega sveta, je kot vsaka zgodbica: izmišljena fikcija s kančkom resnice. O tem, kaj je fikcija in kaj je resnica, lahko sami presoimate, saj ste vendarle svobodni! Tako svobodni, da se bomo za novo leto vsi srečali v Beogradu, tako svobodni, da bomo januarja vsi stopili v šolo s kompletom kapa-rokavice iste barve in z istim motivom, tako svobodni, da se Vam lahko kar malce zavrti.

Svojo zgodbo bi Vam rad predstavil s pomočjo kitajskih daoistov, ki verjamejo v kroženje časa v tem smislu, da se nam najlepši trenutki že previšajo v najgrše, najgrši v najlepše in tako naprej v neskončnost. Ponujam Vam dve možnosti: če verjamete, da je ta praznični čas končno dokaz za izhod iz t. i. krize, da so si ljudje finančno in moralno opomogli, je to znak, da bo 2010 nič kaj pozitivno leto. Če pa si radi priznate (med te se seveda prištevam tudi sam), da je mrzlična oboletost za nakupi, odetimi v božička, snežinke in zvezdice le še en dokaz vsesplošne krize sveta v prvem desetletju 21. stoletja, dobro: po daoistih lahko sklepamo, da bo res boljše.

Verjamem torej, da bo srečno in veselo!

Jernej Šček

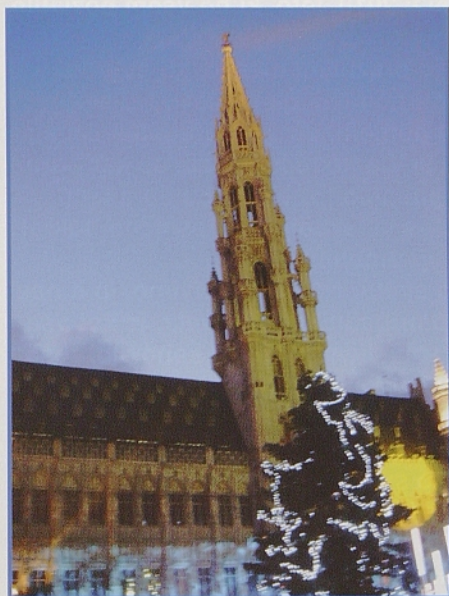
VALENTINA OBLAK, »NEBO GORI« (TEMPERA NA PAPIRJU, LIKOVNI TEČAJ SKK, 2007).

BRUSELJ

evropska prestolnica,
mesto čudes, kulture in lepote

Letos sem se odpravila na študijsko izmenjavo v Bruselj. To mesto ima zanimivo podobo, čeprav se razlikuje od naših malih kraških vasic, in nudi veliko priložnosti za prihodnost – tako kvalitetno izobraževanje kot delovne izkušnje.

Poleg tega, da je Bruselj evropska prestolnica, se za nas slovenske zamejce lahko izkaže za pravi raj ... in zgled. Da se tu srečujejo različne kulture in jeziki, je jasno že na prvi pogled. To pa ni le navadno priseljenstvo, kot ga poznajo vsa evropska mesta. Ne, to je pravo sobivanje avtohtonih narodnosti, ki živijo v demokratični harmoniji. Res je, da se Flamci in Francozi nenehno pritožujejo eni nad drugimi, v praksi pa to nima realnih posledic, saj so zakoni taki, da predvide-

vajo spoštovanje stroge javne dvojezičnosti vseh povsod. Ljudje pa so kulturni in jih spoštujejo. Sanjska podoba za nas zamejce.

Ob teh avtohtonih prebivalcih pa imamo še druge »domačine«, predvsem Afričane, katerih večji del prihaja iz Konga. Kongo je bil do nedavnega belgijska kolonija, zato je sedaj vez med tema državama še tako tesna, da je za študente iz Konga Belgija drugi dom in povsem naravna izbira za izobrazbo ali delo. Francoščinu poznajo že z malega in jo obvladajo bolje od večine drugih tujih študentov. Presenetljivo dejstvo je, da ogromno Afričanov študira evropsko pravo. Morda bodo v prihodnosti ustanovili Afriško unijo po zgledu evropske.

Da se pa mi Slovenci ne moremo počutiti povsem tuje, pripomore dejstvo, da so stara »

«habsburška mentaliteta in tradicije v mestu še zelo prisotne. Tukaj se, na primer, praznuje svetega Mikavža. Pa tudi »slovensko skupnost« lahko najdemo v Bruslju. Sestavljajo jo večinoma ljudje, ki so zaposleni v evropskih institucijah in se srečujejo ob kulturnih, družabnih ali verskih praznikih. V nekaterih manjših belgijskih mestecih (npr. Genk) pa živijo potomci slovenskih priseljencev, ki imajo svoja društva. Ta so še posebno zanimiva, saj so Slovenci, ki se vanje vključujejo, že bolj ali manj asimilirani, sicer pa zelo navdušeno sprejemajo nas, ki prihajamo iz domovine njihovih prednikov.

Na glavni bruseljski univerzi ULB (Universite Libre de Bruxelles) obstaja tudi slovenski oddelek. Tu poučujejo slovenščino prve in druge stopnje in celo slovensko literaturo. V knjižnici so slovenske knjige, med katerimi največ Pahorjevih (tako v slovenščini kot v francoskem prevodu).

Sama pa sem poskrbela, da sem Slovenijo, teranov liker in podobne specialitete predstavila kar čim večjemu številu obetavnih študentov iz oddaljenih držav. Erasmus izmenjava v tako velikem in veselem mestu je res idealna priložnost za to!

Gospa Young prihaja iz Seula, glavnega mesta Južne Koreje, in mi je zaupala, da prej še vedela ni, da obstaja Slovenija ... Po najinem

srečanju pa je odločila, da jo bo gotovo obiskala. Navdušila se je tudi za teranov liker, ki sem ga kar tu pripravila. Na moje vprašanje, kakšni se ji zdijo evropski fanti, je rekla, da so prav lepi in eksotični.

Bruselj je zelo prijetno mesto. Ima severnjaški pridih angleškega reda in miru, hkrati pa živahnost Amsterdama. Ima veliko parkov in dreves, ki nudijo prijetno umirjenost in so pravo nasprotje mestnemu kaosu.

En sam problem, ki je za nas »južnjake« precej resen, je dež. Hujše od samega dežja je tudi dejstvo, da se sonce skoraj nikoli ne pokaže. In noči so zelo dolge. Ob peti uri popoldne je že tema in jutro so tudi temna. Morda to res vpliva na značaj ljudi, da so bolj resni in zadržani. Zato pa je v mestnem centru prav lepa in romantična nočna razsvetljava, ki razveseljuje tiste, ki čutimo pomanjkanje domačega sončka. Predvsem lepo je zdaj, v božičnem času, ko se glavni trg kar blešči od skrivnostnih lučk in palače spreminjajo barve. Božične stojnice in prekrasne trgovine s sladkarijami in čokolado so take kot iz kakšne pravljice.

Študijska izmenjava je zelo dobra priložnost in pravo srečo imamo, da obstaja. Ni samo koristna za študij, ker na njej pridobiš veliko več, na primer prilagajenje drugačnemu kraju in ljudem. Spoznavanje tujine razkriva tudi lepoto domačih krajev, ki imajo več prednosti, kot bi si lahko mislili prej, ko smo se tiščali le ob domačih vratih.

Vida Forčič

Zgoraj: gospa Young iz Seula.

ALENKA REBULA: V NAROČJU

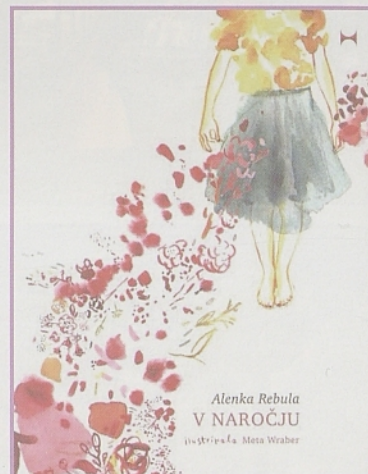
Energičnost rdeče, rume-
ne, modre, pisanega
sveta, ki se spaja s krh-
kostjo akvarelnih podob. Rahlo
spredeno ravnesje med člo-
veško ranljivostjo in neizčrpno
regenerativno močjo moškega
in ženske, otroka in odraslega.
Skrivnostna ljubezen do bese-
de, ki se stopi s poetičnimi ilu-
stracijami in tvori harmonično
celoto, ki nosi naslov V naročju.
To je zadnji izmed besednih
poklonov Alenke Rebule, ki je
že leta 1983 objavila svojo prvo
pesniško zbirko Mavrični ščit.
Širšemu slovenskemu bralstvu
pa je postala znana leta 2007 z
objavo psihološkega dela o
ženski osebnostni rasti Blagor
ženskam (2007). Delo je želo
velik uspeh, ki se še nadaljuje v
obliki že petega ponatisa in
pravkaršnjega ponatisa psiho-
loškega dela o vplivu otroštva
na odraslost Globine, ki so nas
rodile iz leta 1999.

V času, ki je morda zaradi
svojega hitrega ritma bolj na-
klonjen pisanju kot pa branju
poezije, se V naročju bralcu
odpira kot premišljen in umir-
jen, a naravno in nepreračun-
ljivo izbrušen literarni biser, ki
pod svojo lupino čarobne

skrivnosti najprej razpira bole-
čine, konflikte in rane, nato pa
skozenj zasije tiha toplina, ki v
bralcu pusti občutek varne člo-
veške bližine in brezpogojnega
tolažilnega objema. Tudi slo-
venski pesnik in publicist Ace
Mermolja je izpostavil dvojno
naravo te pesniške zbirke,
skozi katero se po njegovem
mnenju odraža avtoričina ne-
navadna moč, da preko bese-
de sproža magično energijo, ki
bralca pritegne in je v njem
zmožna vzbujati mir ali pa pre-
plah. Poezija Alenke Rebule
namreč ni le intimistično de-
janje, ki bi želelo ostati herme-
tično zaprto vase in dostopno
le redkim »izbrancem«, tem-
več preko vzbujanja pisane
palette čustev nagovarja bral-
ca, ga izzove in približa pes-
mim ter mu dovoli, da jih nare-
di »za svoje«. Po avtoričinem
mnenju je poezija pomembna
dimenzija, ki se kaže kot
zmožnost oziroma slutnja, pri-
sotna v vsakem človeškem
bitju, ki mu omogoča, da se
približa največjim skrivnostim.
Poezija, pravi Rebula, čisti in
plemeniti življenje ter človeka
bliža lepoti in ga povezuje z
drugimi, zato je ena izmed
potreb, ki se oglašajo v vsako-
mer. Najgloblji vzgib, ki rodi
pesem, pa ostaja v očeh pes-
nice nekaj skrivnostnega in
nerazložljivega. Pridih skrivno-
sti dodajajo knjigi tudi risbe
mlade ilustratorke Mete Wra-
ber, ki, kot bi lebdele na papir-
ju, ubrano primešajo pesmim
nove vsebine.

Srž pesmi Alenke Rebule,
ki, kot pravi avtorica, nastaja,
ko jo nekaj prizadene, očara
ali v njej vzbudi ljubezen, tvori-
jo »tiste uganke, ki so že dol-
ga tisočletja iste«. Povezane
so predvsem z vrsto prepleta-

jočih se medčloveških odno-
sov, o katerih si vsakdo po-
stavlja vprašanja ne glede na
prostor in čas, v katerega je
postavljen. Ljubezenski odnos,
starševstvo, odnosi med moš-
kimi in ženskami, otroci in od-
raslimi so osrednja os petih
ciklusov pesniške zbirke V na-
ročju. Poleg omenjenih tematik
pa se preko celotne pesniške
zbirke odraža izbranost izra-
zov, ki odseva spoštljiv in lju-
beč odnos do besede. Ideal
Alenke Rebule bi bil napisati
pesem, ki bi jo razumeli vsi, saj
sama meni, da dandanes ljudje
iščejo predvsem iskrenost, pre-
čiščeno govorico, ki naj bi na-
domestila vse očitnejšo
izpraznjenost jezika, ki se kaže
v predvidljivih frazah in nepre-
stano ponavljajočih se bese-
dah. Pesniška zbirka potrjuje
avtoričino občutenje jezika kot
sredstva prenavljanja, v kate-
rem naj bi bila beseda predmet
in sredstvo nenehnih odkrivanj
ter stalnih iskanj, ki pa se lahko
uresničijo le ob medsebojnih
srečanjih. Taka se ji zdi tudi
funkcija umetnosti oziroma po-
ezije. Ko je ta zapisana, posta-
ne last vseh, preko besede
dobi moč, da premakne čustvo »

◀ (dalje s prejšnje strani)

v človeku in ob vsakem bralcu zaživi drugačno življenje.

»Literarni« zvezki in torbice

V začetku decembra je, po uspešnem nastopu Alenke Rebule na knjižnem sejmu v Cankarjevem domu v Ljubljani, Založništvo tržaškega tiska v sodelovanju

s Tržaško knjigarno priredilo predstavitev pesniške zbirke V naročju. Ob prisotnosti avtorice Alenke Rebule in ilustratorke Mete Wraber sta svoje mnenje o pesniški zbirki podala tudi Ace Mermolja in urednica knjige Martina Kafol. Slednja je še posebej izpostavila zanimivo pobudo Založništva tržaškega tiska,

ki je ob izdaji pesniške zbirke V naročju, pripravila tudi izredno estetsko in izvirno oblikovane zvezke in torbice z verzi Alenke Rebule in ilustracijami Mete Wraber ter tako poskrbela ne le za literarne sladokusce, temveč tudi za vse ljubitelje lepega.

Maja Smotlak

TUDI SLOVENIJA NI RAZUMELA FILMA

»TRST JE NAŠ!«

O italijanski prevzetnosti ne gre več pisati, ker je bilo o tem napisano že čisto vse: »Trst je naš« je, ne glede na dejansko vsebino filma in nepremišljene odzive, ki so na dan prišli pred samim filmom, še vedno prehud zalogaj za zadržati italijanski Trst in posledično za italijansko državo.

O tem pa je bilo napisano že čisto vse. Zanimiv je še drug pogled na omenjeni film, rekli bi lahko zrcalno nasproten od onega italijanskega. Med slovenskimi gledalci si je kratki film namreč, verjetno prav zaradi ostrega in nepremišljenega italijanskega odziva, pridobil sloves skoraj narodnostnega filma, ki brani izročilo NOB. In kot takega ga je javnost tudi sprejela. Ob prvi uprizoritvi v Sežani, tako so pisali različni mediji, naj bi gostitelji pred projekcijo filma vse prisotne med drugim pozdravili tudi s »tovariši in tovarišice«.

Kar bi bilo še povsem v redu, ko ne bi film vsega tega zanosa s svojo vsebino pripeljal do paradoksa. A posteriori so namreč vsi »tovariši in tovarišice« ter ozračje povzdigovanja OF, ki se je ustvarilo okoli filma, izpadli zelo smešno. V filmu namreč ni šlo za vrednotenje dosežkov NOB, ampak predvsem za rezko satiro na račun jugonostalgije in Titovega kulta. In, da ne bo pomote, NOB je treba v tem primeru dobro ločiti od jugonostalgije in Titovega kulta. Vprašanje je sicer, če je želel Žiga Virc, mladi diplomant AGRFT-ja, film vsebinsko res tako zastaviti. A to mu je uspelo. Izredna je npr. scena, ko

glavni junak, sin partizana in jugonostalgik, na pamet ponavlja Titove govore in oponaša njegovo telesno mimiko. V tem prizoru se zapopada kompleksnost celotne situacije: resničnost nostalgije po starih časih, ki jo je še danes mogoče zaslediti pri številnih Slovencih, in resničnost nekritičnega vzpostavljanja kulta Titove osebnosti, ki je sama po sebi v današnjih dneh groteskna, a se v naši matični domovini jemlje zelo resno.

In v tem lahko film »Trst je naš« pogledamo v nekoliko drugačni perspektivi: v Sloveniji so film vsi pričakali samo kot reakcijo na italijanske brezpredmetne kritike (kar je bilo seveda po Frattinijevem »izbruhu« logično), le malokdo pa je opazil ironijo na račun slovenske zaplankanosti v ljubezen do kulta osebnosti. Ali nihče ni hotel tega preveč očitno izpostaviti.

Tudi to je res: da se v Sloveniji, žal, prevečkrat jemlje ironijo na račun Tita in jugonostalgije kot frontalni napad na NOB in boj proti nacifazizmu. Kar bi moralo biti danes, leta 2009, 20 let po padcu berlinskega zidu in 18 let po osamosvojitvi Slovenije, skregano z vsako logiko. Da ponovim že povedano: v Sloveniji se z izgovorom svetosti NOB-ja večkrat zavrača vsaka kritika in celo ironija na račun maršala in Jugoslavije.

»Trst je naš!« si je to ironijo privoščil. Slovenija ironije ni dojela (oz. je ni hotela dojeti).

Andrej Černic

ALI BO SLOVENIJA ZNALA OBDRŽATI SVOJE OZEMLJE IN SUVERENOST?

Slovenija je dežela, kateri so njeni ljudje skozi zgodovino izbrili suverenost in ozemeljsko celovitost. Ljudje, ki so se zanjo borili, so nam danes zapustili Slovenijo s hribi, ravninami, Triglavom in morsko obalo. V eni sami državi imamo pozimi smučišča, poleti pa plaže. Imamo tudi prost dostop do mednarodnih morij. To je naša prelepa Slovenija.

Zgodovinsko dejstvo je, da smo imeli Slovenci v zgodovini večje etnično ozemlje, kot ga imamo sedaj. A če pogledamo polpreteklo zgodovino, opazimo, da so nam politični predstavniki že zapravili veliko ozemlja. Trst in Gorico, na primer.

Krčenje slovenskega ozemlja pa se s tem ni končalo. V letih po vojni so takratni slovenski predstavniki pristali na izgubo južnega ozemlja Slovenije na meji s Hrvaško. No, kdo pa naj bi si takrat sploh zamislil, da bo dežela Slovenija postala samostojna država? A danes pa se stvar presenetljivo nadaljuje ... Sedaj so v nevarnosti prost dostop do odprtega morja, ozemlja ob Dragonji in Piranski zaliv. Ali bodo odgovorni politiki pristali na dodatno izgubo ozemlja, pa še posebno takega, ki je z gospodarskega vidika ključno pomembno?

Hrvaška je sedaj v takem položaju, da potrebuje soglasje Slovenije za vstop v Evropsko unijo. To je torej odločilni trenutek, da bi rešili mejni problem in druga sporna vprašanja.

Hrvaška in Italija že imata velika pristanišča in si nedvomno želita razdeliti še prihodke Luke Koper. Če le pomislimo, koliko uvoznih davkov in carinskih dajatev se poravnava s strani uvoznih podjetij v Luki Koper – in koliko prevozov opravljata Intereuropa in Slovenske Železnice! Seveda se sosedje zanimajo za to.

Mislím, da je kot prva in najpomembnejša zahteva,

ki bi jo morala zastaviti Slovenija, jasno začrtan koridor z odprtim morjem v zadostni širini in dolžini za nemoten razvoj prometa čezoceanskih ladij in trajektov (ob predpostavki velike širitve Luke Koper). To je minimum in od tega ne bi smelo biti odstopanj. Le tako lahko Slovenija ohrani suverenost in celovitost, ki je nujno potrebna za nadaljnji ekonomski razvoj.

Pomembna posledica je tudi ta, da bo slovenska vlada, če bo ukrepala, končno pokazala, da je sposobna zaustaviti apetite sosedov po naši zemlji. Če se ti gospodje želijo vpisati v slovensko zgodovino, tako kot se je general Maister, potem bi lahko od njih pričakovali, da zagotovijo vsaj ozemeljsko celovitost. Če pa bodo zapravili priložnost za njen ekonomski razvoj in s tem temelje narodne suverenosti, se bodo v zgodovino gotovo zapisali drugače.

Osebo vidim to kot katastrofo, če bi se uresničila. Naj se slovensko ozemlje že spet zmanjša? Ali se bomo morali mlajši rodovi še v prihodnosti naprej boriti za celovitost in suverenost Slovenije? Ali ni bilo zaradi tega že dovolj gorja in izgub?

Strinjam se, da bo jutri prav tako posijalo sonce. Vendar se pa moramo vsi zavedati, da bo bodočnost, če bo brez slovenske celovitosti in brez temeljev za uspešen gospodarski in politični razvoj, za nas mlade precej bolj težavna.

Tomaž Kokot

Spodaj: Tomaž Kokot.

Desno zgoraj: dostop do mednarodnih voda je kočljivo vprašanje v mednarodnih dogovorih med Slovenijo in Hrvaško.

»Ven bežim v polje samotno, še in še daleč naprej« (J. Murn)

I menujem se Mecren. Živim v Madridu, na Plazi de Cibeles, na kamniti klopi, vsaj danes, za jutri pa mislim, da se bom pomaknila proti centru, Fil pravi, da tam najdeš vsega.

Luno, mojo psico, zebe. Ostali sva jaz in ona. Starejša je od mene. Moj oče jo je že imel veliko pred mojim rojstvom, božal je bolj njo kot mene. Včasih ne trpim Lune. Odvzela mi je kanček ljubezni, ki jo je bil moj oče sposoben dati, in včasih se še jezi name. Potem pa pomislim, da je samo psica in da ljubeu, ki mi jo daje, presega mamimo, Filovo in seveda očetovo.

Ne spominjam se svojega očeta. Odšel je skoraj takoj po mojem rojstvu. Mama mi je pripovedovala, da je bil Bas, da so ga ubili, ker je bil preveč pogumen, da je on izbral moje ime, Mecren, in da to pomeni »princesa«. Tolažim se z dejstvom, da oče, ki daje svoji hčerki takšno ime, jo mora ljubiti, v nasprotnem primeru ne bi iskal neizgovorljivega imena.

Mislim, da jutri zjutraj se bom vrnila domov, bom vzela odejo za Luno, tuširala se bom in bova kaj pojedli. Vse to pred prihodom moje mame. Tudi ona, kot jaz, ima srce pohabljenost od bolečin, dvomov in starih izgorelih sanj. Takšni dve srci se odbijeta, ne utegneta živeti skupaj, čeprav bi hoteli. Žalost, ki nastane v takem sožitju, je dušljiva. Zato sem pred enim leto, pri sedemnajstih letih, odšla iz hiše. Včasij, ko je na cesti prehladno, se vrnem in povem mami, da v mojem stanovanju popravljajo ogravanje ali da sem se sprla s svojo sestanovalko. Povedala sem ji tudi, da imam dobro plačo. Včasih je sumljiva, ampak ve, da sem ji zelo podobna in da bom tudi jaz našla svojo pot.

Ljubim jo in ona ljubi mene, ampak ne ve, kako bi to odkrili drugi. Odšla sem samo, da bi se najini srca lahko olajšali tiste tesnobe, in ko sem odkrila, da na cesti tesnobe in ni niti strahu pred bodočnostjo, sem ostala tam.

Zrasla sem večinoma sama, ker moja mama je bila vedno v službi, da bi vzdrževala mene in hišo, preveliko za naju in Luno. Ko sem bila še trok, sem veliko časa preživela pri babici. Ona pa je umrla zaradi starosti. Mislim, da ne bi nikoli spoznala sreče, če bi ne imela svoje babice.

Popoldne srečujem Fila vedno na istem kraju. Fil je moj prijatelj, ne edini, ampak najboljši. Na cesti lahko najdeš veliko prijateljev, ki se

lahko spremenijo v sovražnike za en evro na tleh. Jaz, Fil in Luna smo vedno skupaj. Filova družba je zelo prijetna, ker zna biti zelo dobra oseba. Včasih se ustavimo na kakšnem trgu, on vzame kitaro in jaz si oblečem babičinoandaluzijsko obleko iz mladostnih let in očarava ljudi s flamenkom, ki me ga je anučila babica, tako vsaj zasluživa nekaj denarja.

Moti me, da Fil zahteva mojo totalno pozornost, da je včasih nasilen, ne z mano, temveč z drugimi, in da je anrkoman. Obljublja mi, da bo skušal ozdraveti, ampak je vedno na istem.

Ko sem še živela doma, a sem tudi jaz poskusila mamila, v tistem času sem spoznala Fila in sva sklenila zvežati, ni bilo pomembno kam.

Tudi jaz sem bila odvisna od mamil, ampak sem ozdravela. Tudi zaradi tega sem odšla od doma, ker so se stvari vsak dan slabšale in nisem hotela biti nevarnost in skrb za svojo mamo. Na cesti je težko živeti, tako sem pomislila, da bi bilo boljše, če bi to počela pri čisti pameti.

S Filom sva si zelo podobna, zato se ne jezim nanj. V njegovih očeh vidim nezadržno mladost, včasih nespamet in včasih lepoto. In kdo ve, mogoče tudi ljubezen, ki si je nisem nikoli poskusila predstaviti v pojmh, še manj pod posobo osebe.

Fil je stalna točka v mojem življenju. Kamorkoli bežim in se skrijem, vem, da on bo tam zame in nikoli proti meni. Sklenila sva tiho pogodbo in jo skleneva vsak dan, zadostuje en pogled.

Včasih me vpraša: »Mecren, zakaj živiva tako?« Vem, da je to samo preizkus moje odločnosti in vedno odgovorim: »Ker na cesti ni bodočnosti, ker na cesti je vsak dan enak prejšnjemu, vedno iste osebe, ki gedo vedno v iste smeri. Na cesti ni problemov.«

Včasih pa tudi jaz imam dvoje o svoji gotovosti. Ko zagledam lepe gospodične, z lepimi oblekami in z življenjskim ciljem v očeh, bi hotela biti ena tistih deklet. Lepe, gotove, ki se ne bojijo težav.

Tako je bilo moje življenje. Čudno, nezdravo, ampak srečno. V zadnjih dnevih se je vse spremenilo.

Fila ni bilo nikjer. Čakala sem ga nekaj dni, potem pa sva z Luno šli k njemu domov. Odprl mi je prav on, tega nisem pričakovala. Bil je le-

« (dalje s prejšnje strani)

po oblečen in počesan. Strmela sem vanj in imela sem toliko vprašanj, da v kratkem času nisem utegnila izustiti nobenega. Pogledal me je oziroma podcenjeval me je kot bogati in debeli moški, ki gredo mimo naju, ko sediva na cesti. Končno je izgovoril:

»Kaj delaš tukaj? Pojdi proč, ne vidiš, da sem s svojo družino?«

»Že dosti časa si bil z njimi, vrni se k meni sedaj,« sem začudeno odgovorila.

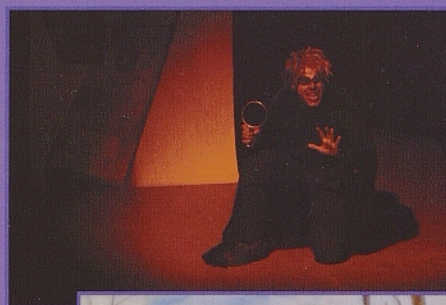
»Izgini, Mecren, da te ne bi slišali. Tukaj hočem ostati. Moje življenje ni na cesti. Poglej, umazana si, smrdiš in nimaš pojma o ničemer. Nameravaš ostati taka še naprej? Cesta ni kraj za naju. Mlada sva, počneva lahko še marsikaj v življenju.«

Imel je tako čiste, iskrene oči, da sem mu skoraj verjela. Zdelo se je, da ni nikoli poskusil mamil.

Nato me je objel, me poljubil na lice in zaprl vrata. Ni bila šala.

Ponoči sem se vrnila domov, vzela čim več stvari, poljubila mamo, pustila Luno v Hiši in sem se ponovno znašla na vztrajnem begu. Zbežala sem pred resnico, morda pred žalostnim življenjem ali pa sem iskala rešitve, morda celo druge dvome, mogoče sem se bala sebe ali sem hrepenela po pravem življenju ali po bodočnosti. Bežati sem morala, še enkrat sama, še in še daleč naprej, dokler ne bi našla konca poti.

Marija Lorenzut

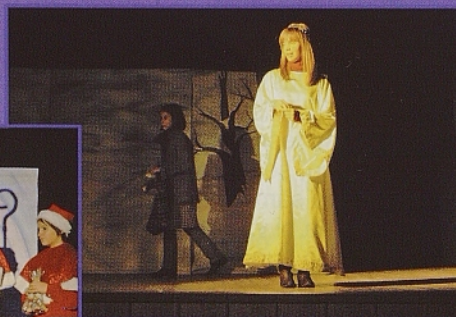

SNEŽNA KRALJICA

Za miklavževanje so pri gledališkem vrtiljaku pri Sv. Ivanu igralci Radijskega odra razvedrili otroke s pravljico igrice Snežna kraljica, ki jo je po Andersonovi pravljici napisala Lučka Susič.

Na koncu je otroke tudi obiskal in nagradil sv. Miklavž.

(foto M. Susič)